

Proponowane przedłużenie okresu obowiązywania rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych i aktualizacje uzupełniających wytycznych
Nota objaśniająca

1. WPROWADZENIE

W lipcu 2022 r. Komisja opublikowała na potrzeby konsultacji publicznych projekt rozporządzenia przedłużającego okres obowiązywania rozporządzenia 461/2010¹ wraz z projektem komunikatu zmieniającego zawiadomienie Komisji zawierające uzupełniające wytyczne². Te dwa projekty odzwierciedlają zmiany, które Komisja proponuje wprowadzić po przeprowadzeniu oceny funkcjonowania rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych³. Ustalenia z tej oceny przedstawiono w sprawozdaniu oceniającym⁴ i towarzyszącym mu dokumencie roboczym służb Komisji⁵, opublikowanych 28 maja 2021 r.

Rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych wyłącza z zakresu stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu porozumienia wertykalne dotyczące warunków, na jakich strony mogą nabywać, sprzedawać lub odsprzedawać części zamienne lub świadczyć usługi naprawy i konserwacji pojazdów silnikowych, z zastrzeżeniem pewnych ograniczeń. W uzupełniających wytycznych określono zasady oceny na mocy art. 101 Traktatu szczególnych kwestii pojawiających się w kontekście takich porozumień.

Ogólnie rzecz biorąc, ocena zakończona 28 maja 2021 r. wykazała, że system oparty na rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych był przydatny i nadal miał znaczenie dla zainteresowanych stron. Ocena wykazała również, że chociaż rynek pojazdów silnikowych prawdopodobnie będzie ewoluował w nadchodzących latach, w ostatnim dziesięcioleciu nie nastąpiły żadne istotne zmiany, które uzasadniałyby gruntowną zmianę systemu opartego na rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych. Ocena wykazała jednak, że konieczna była aktualizacja odzwierciedlająca znaczenie, jakie może mieć dostęp do danych generowanych przez pojazdy jako czynnik konkurencji.

¹ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 461/2010 z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie stosowania art. 101 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do kategorii porozumień wertykalnych i praktyk uzgodnionych w sektorze pojazdów silnikowych (Dz.U. L 129 z 28.5.2010, s. 52).

² Zawiadomienie Komisji „Uzupełniające wytyczne w sprawie ograniczeń wertykalnych w porozumieniach dotyczących sprzedaży i napraw pojazdów silnikowych oraz dystrybucji części zamiennych do pojazdów silnikowych” (Dz.U. C 138 z 28.5.2010, s. 16).

³ System oparty na rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych obejmuje: (i) „rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych” i wytyczne dotyczące ograniczeń wertykalnych oraz (ii) przepisy dotyczące wyłączeń grupowych w poszczególnych sektorach, przewidziane w rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych i w uzupełniających wytycznych, mające zastosowanie do dystrybucji części zamiennych oraz usług naprawy i konserwacji pojazdów silnikowych.

⁴ COM(2021) 264 final.

⁵ SWD(2021) 112 final.

W świetle tych ustaleń Komisja proponuje: (i) przedłużenie okresu obowiązywania rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych o pięć lat (tj. do 31 maja 2028 r.) oraz (ii) wprowadzenie niewielkich i ukierunkowanych aktualizacji uzupełniających wytycznych.

2. PROPONOWANY PROJEKT PRZEPISÓW

a. Projekt rozporządzenia przedłużającego okres obowiązywania rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych

Ocena wykazała, że chociaż otoczenie konkurencyjne na rynkach pojazdów silnikowych nie zmieniło się znacznie od 2010 r., sektor ten znajduje się obecnie pod presją dostosowania się do: (i) rozwoju technologicznego, w tym rosnącego znaczenia danych generowanych przez pojazdy; (ii) ciągłego nacisku na ograniczenie emisji oraz przejścia na paliwa i układy napędowe bardziej przyjazne dla środowiska oraz (iii) zmian w modelach mobilności. W ocenie stwierdzono, że w związku z tym niektóre części sektora będą szybko ewoluować w nadchodzących latach i że będzie to miało wpływ (niemierzalny na obecnym etapie) na warunki konkurencji. Oczekuje się, że niektóre z pojawiających się w tej chwili zmian w latach 2025–2030 staną się już powszechnym elementem codzienności.

W tym kontekście Komisja proponuje przedłużenie okresu obowiązywania obecnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych o pięć lat. Pozwoli to na konsolidację niektórych obecnie pojawiających się zmian i sprawi, że Komisja będzie mogła dokonać ponownej oceny sytuacji w świetle nowej rzeczywistości rynkowej.

W związku z tym Komisja przedkłada projekt rozporządzenia Komisji zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych w odniesieniu do jego zakresu czasowego, a mianowicie przedłużającego okres jego obowiązywania do 31 maja 2028 r. Jednocześnie Komisja proponuje wprowadzenie odnowionego obowiązku monitorowania rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych i przeprowadzenia oceny przed jego wygaśnięciem, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi lepszego stanowienia prawa⁶.

Nie proponuje się żadnych innych zmian w obowiązującym rozporządzeniu.

b. Projekt komunikatu zmieniającego uzupełniające wytyczne

Obecnie, chociaż w uzupełniających wytycznych szczegółowo uwzględniono zasady konkurencji mające zastosowanie na mocy art. 101 Traktatu do innych kluczowych elementów procesu naprawy pojazdów, takich jak narzędzia, szkolenia i informacje techniczne, to nie odniesiono się wyraźnie do danych generowanych przez pojazdy.

Ponieważ ocena wykazała, że aktualizacja była konieczna w celu odzwierciedlenia znaczenia, jakie dostęp do danych generowanych przez pojazdy może mieć jako czynnik konkurencji, w projekcie komunikatu rozszerzono już obowiązujące zasady dostarczania informacji technicznych, narzędzi i szkoleń, tak aby wyraźnie obejmowały one dane generowane przez pojazdy, które są niezbędne do świadczenia usług naprawy i konserwacji. Zmiany te zapewnią przedsiębiorstwom jasność co do sposobu, w jaki Komisja postrzega kwestie

⁶ Zob. rozdział III [Wytycznych dotyczących lepszego stanowienia prawa](#) i [Instrument nr 44](#) Zestawu instrumentów służących lepszemu stanowieniu prawa z 2021 r.

związane z dostępem do danych generowanych przez pojazdy podczas przeprowadzania ocen porozumień wertykalnych między producentami pojazdów a ich autoryzowanymi sieciami na podstawie art. 101 Traktatu. Zmiany te zostały wprowadzone w drodze proponowanych zmian do pkt 60–68 obecnych uzupełniających wytycznych.

Oprócz powyższych zmian w projekcie komunikatu wprowadzono aktualizacje odniesień prawnych zawartych w uzupełniających wytycznych, mianowicie poprzez: (i) aktualizację odniesień do rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych i wytycznych dotyczących ograniczeń wertykalnych o odpowiednie odniesienia do nowych tekstów, które je zastępują; (ii) dostosowanie treści niektórych punktów uzupełniających wytycznych do przepisów nowego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych i wytycznych dotyczących ograniczeń wertykalnych oraz (iii) aktualizację odniesień do przepisów wchodzących w zakres kompetencji DG GROW, które zostały zastąpione nowymi tekstami lub uchylone. Aktualizacje te zapewnią spójność odpowiednich instrumentów polityki i pomogą zainteresowanym stronom w stosowaniu uzupełniających wytycznych.